

Dosarul nr. 3ra-935/23
2-23126563-01-3ra-18092023

prima instanță: Curtea de Apel Chișinău – V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca

ÎNCHEIERE

19 septembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului depus de Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională”, reprezentat de avocata Mariana Barașianț,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva hotărârii din 13 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins acțiunea depusă de Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională”, ca neîntemeiată,

constată:

La 01 septembrie 2023, Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională”, reprezentat de avocata Mariana Barașianț, a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 04 august 2023, Comisia Electorală Centrală (în continuare CEC) a adoptat hotărârea nr. 1155/2023, prin care a aprobat Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public (în continuare Regulament), care a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 306-309 art. 791 din 11 august 2023.

Aprobarea acestui Regulament a venit în condițiile intrării în vigoare a Codului electoral nr. 352/2022 la 01 ianuarie 2023, dar și a Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate, la începutul anului 2023.

În opinia reclamantului, Regulamentul dat a fost adoptat cu încălcarea procedurii stabilite de legislația în vigoare, conține ambiguități, norme lipsite de previzibilitate, interpretabile, norme care exced împuternicirile atribuite prin lege CEC-ului.

Cu privire la încălcarea procedurii de aprobare a actului normativ, reclamantul a menționat că, potrivit notei informative la Regulamentul în cauză (pct. 11) proiectul nu cade sub incidența altor expertize în condițiile art. 34 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.

Regulamentul stabilește activitatea de publicitate a unor întreprinzători din domeniu, dar și introduce unele limitări în activitate pentru aceștia, deși, art. 34 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 prevede expres că proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.

Totodată, art. 3 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 stipulează că la elaborarea unui act normativ care reglementează activitatea de întreprinzător se respectă principiile stabilite de Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Articolul 4 din Legea nr. 235/2006 prevede la lit. c) că unul dintre principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător este analiza impactului de reglementare.

Articolul 13 din Legea nr. 235/2006 reglementează conținutul, dar și scopul Analizei Impactului de Reglementare, iar alin. (2) din acest articol stipulează că actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.

Astfel, în baza art. 13 alin. (2) din Legea nr. 235/2006 în coroborare cu art. 34 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, la nota informativă trebuia să fie atașată și Analiza Impactului de Reglementare. La caz, însă, Analiza Impactului de Reglementare lipsește.

Mai mult ca atât, autorul proiectului/autoritatea publică care a aprobat actul normativ, la pct. 13 din nota informativă la proiectul Regulamentului a prezentat informație vădit falsă, contrară cu prevederile legislației în vigoare, pentru a induce în eroare subiecții de drept neimplicați în procesul decizional și pentru a-și motiva ilegalitățile în procesul de aprobare a actului normativ.

De asemenea, contrar prevederilor legale exprese, CEC nu a transmis Consiliului Concurenței sau Congresului Autorităților Locale din Moldova spre avizare proiectul Regulamentului.

În opinia reclamantului, la aprobarea Regulamentului privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, CEC a încălcat prevederile art. 32 alin. (2) din Legea nr. 100/2017.

La fel, CEC nu a transmis spre consultări autorităților pertinente (CNA, CALM, Consiliul Concurenței, etc.) proiectul cu sinteza tuturor propunerilor și recomandărilor care au parvenit în procesul de „consultare publică”, dar și nu a publicat sinteza în cauză pe propriul web-site.

Reclamantul a remarcat că, Regulamentul stabilește la pct. 76 că „Se interzice: 1) amplasarea afișelor publicitare în alte locuri decât cele stabilite în prezentul regulament, inclusiv: a) pe pavilioanele stațiilor de transport public, în interiorul vehiculelor transportului public de pasageri proprietate publică., [...]”. Însă, în proiectul Regulamentului, norma similară era prevăzută la pct. 62 și prevedea că „(1) Se interzice amplasarea afișelor publicitare în alte locuri decât cele stabilite în prezentul regulament, inclusiv: a) în interiorul vehiculelor transportului public de pasageri, proprietate publică, [...]”.

Astfel, se atestă că, CEC a introdus încă 14 puncte de reglementare în varianta aprobată, contrar prevederilor exprese al cel puțin 2 acte normative în vigoare, fără a prezenta sinteza și fără a ajusta nota informativă, ceea ce reprezintă o încălcare flagrantă a procedurii de aprobare a actelor normative.

Deopotrivă, reclamantul a considerat că CEC și-a depășit limitele competențelor, depășind limitele instituite prin Legea nr. 62/2022 și Codul electoral 325/2022. Or, includerea în Regulament a normelor ce reglementează „mesaje de interes public” altele, decât cele în context electoral, iar în nota informativă la proiectul Regulamentului nu sunt descrise motive sau justificări pentru reglementarea tuturor mesajelor de interes public în perioada electorală, iar normele din Regulamentul contestat permit interpretări diferite și nu sunt previzibile.

În opinia reclamantului, o problemă în practică reprezintă și interpretarea noțiunii de „mesaj de interes public”, ceea ce rezultă în incertitudinea care mesaje pot fi difuzate și care trebuie avizate de CEC în perioada electorală.

Regulamentul contestat stabilește că, în scopul aplicării lor în mod conform și uniform, noțiunile de „consumator de publicitate”, „furnizor al publicității”, „subiect al publicității politice”, „producător de publicitate”, „distribuitor de publicitate”, „difuzor de publicitate”, „publicitate politică”, „mesaj de interes public” definite în Legea cu privire la publicitate nr. 62/2022, noțiunile de „operator”, „consimțământul subiectului de date cu caracter personal” definite în Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133/2011, „transport rutier contra cost” definită de Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014 se utilizează corespunzător contextului prezentului regulament. Deci, pentru ca o comunicare să fie încadrată în noțiunea de „mesaj de interes public”, această urmează să conțină două elemente obligatorii, și anume obiectul mesajului trebuie să fie definit prin lege și scopul difuzării trebuie să corespundă criteriilor stabilite: creșterea gradului de conștientizare, schimbarea atitudinii și a comportamentului social, prevenirea și contracararea viciilor sociale.

De asemenea, legiuitorul a stabilit separat și situații în care comunicările/mesajele nu constituie mesaje de interes public în sensul Legii cu privire la publicitate.

Respectiv, rezultă că „mesaj de interes public” în sensul Legii cu privire la publicitate nr. 62/2022 reprezintă comunicarea autorităților publice/organizațiilor internaționale/ONG care au ca obiect promovarea valorilor și/sau ideilor în domeniile stabilite în art. 12 din Legea nr. 62/2022 și scopul difuzării acestora este de asemenea stabilit prin lege, iar comunicărilor ce nu se încadrează în noțiunea de „mesaj de interes public”, inclusiv din motiv că în conținutul lor sunt incluse informații prevăzute de art. 13 alin. (4), nu sunt aplicabile prevederile art. 12-17 din Legea nr. 62/2022, inclusiv alineatul (2) în perioada electorală a alegerilor generale sunt difuzate doar mesajele de interes public aprobate de Comisia Electorală Centrală, din art. 17 din Legea nr. 62/2022.

Reclamantul a relevat că, deși, aparent, Legea cu privire la publicitate nr. 62/2022 este clară, în practică au apărut probleme la aplicarea acesteia, și anume: în sensul prevederilor Regulamentului contestat, subiecți eligibili ai mesajelor de interes public sunt entitățile sau persoanele care promovează valori, idei și/sau scopuri de interes public ori comunitar, în vederea creșterii gradului de conștientizare, schimbării atitudinii și a comportamentului social, prevenirii și contracarării viciilor sociale. În perioada electorală a alegerilor generale sunt difuzate doar mesajele de interes public, aprobate de Comisia Electorală Centrală.

Așa, având în vedere scopul Regulamentului contestat și domeniul exact de activitate a CEC, normele acestui Regulament aparent stabilesc necesitatea

avizării doar a mesajelor de interes public în contextul electoral și unele domenii conexe, iar alte prevederi stabilesc totuși necesitatea aprobării a tuturor mesajelor de interes public în perioada electorală, chiar dacă acestea nu se referă la scrutin.

Existența normelor ambigue se confirmă și prin emiterea unor hotărâri și răspunsuri de către CEC, prin care aceasta a interpretat prevederile Regulamentului.

Atât în cadrul unor discuții informale ale CEC-ului cu CALM și cu reprezentanții partidelor politice, cât și în răspunsurile scrise se indică că „mesajele de interes public, în sensul Legii cu privire la publicitate nr. 62/2022, se deosebesc de alte informații de interes public anume în contextul acțiunilor de utilizare a resurselor financiare publice pentru difuzarea acestora.”

Deci, în opinia CEC, mesaje de interes public, ce urmează a fi aprobate de CEC în perioada electorală, reprezintă orice comunicare din partea autorităților pentru care au fost cheltuiți bani (fie pentru tipărire, fie pentru difuzare).

Reclamantul a considerat că, această interpretare nu rezultă nici din prevederile Legii nr. 62/2022, nici din Regulamentul contestat. Respectiv, existența abordărilor și interpretărilor diferite denotă că normele legale nu sunt clare și previzibile. Această concluzie se confirmă și prin multiplele adresări din partea diferitor autorități cu întrebări similare despre difuzarea mesajelor de interes public în perioada electorală.

În opinia reclamantului, alt moment discutabil și interpretabil din Regulamentul contestat reprezintă diferența între publicitatea politică și publicitate electorală (agitație). Ca regulă generală este stabilit că, până la campanie electorală este permisă publicitate politică, iar odată cu începerea campanie electorale (în cazul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023 – este data de 6 octombrie 2023) se permite doar publicitate electorală.

Codul electoral în acest sens definește în art. 1 noțiunile de „agitație electorală” și „agitație preelectorală”. Legea cu privire la publicitate nr. 62/2022 definește la art. 3 noțiunile de publicitate politică, dar și de publicitate per general.

Însă, Regulamentul contestat definește deja noțiunea de „publicitate electorală”, care cade sub incidența noțiunii de „publicitate politică” definită la art. 3 din Legea cu privire la publicitate nr. 62/2022 și care cumulativ trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) să se refere în mod direct la un subiect al publicității electorale, clar identificat; b) să fie utilizat de la data începerii campaniei electorale, în condițiile art. 70 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022 și până la data confirmării rezultatelor alegerilor de către autoritățile abilitate; c) să urmărească un obiectiv electoral și să se adreseze publicului larg; d) să depășească limitele uzuale ale activității jurnalistice de informare a publicului.

La fel, Regulamentul contestat distinge alte două tipuri de publicitate: „publicitate politică” (în sensul Legii cu privire la publicitate) și „publicitate electorală”.

În altă ordine de idei, noțiunea de „publicitate electorală”, în sensul Regulamentului contestat, diferă de noțiunea de „agitație electorală” din Codul electoral. Or, schimbarea denumirii din politică în electorală, reieșind doar din perioada difuzării (până la campanie sau în campanie) și modalității de achitare a acesteia (din surse generale a partidului sau din contul special „fond electoral”)

vine în contradicție cu prevederile Codului electoral și ale Legii cu privire la publicitate, care stabilesc diferența între aceste două tipuri de promovare anume în obiectul lor, îndemnul la vot fiind interzis până la campanie electorală.

Reclamantul a considerat că nu poate fi egalat scopul de a determina alegătorii să-și exercite dreptul la vot cu obiectivul electoral, cu care operează Regulamentul contestat. Or, scopul oricărui actor politic, inclusiv în perioade extraelectorale, este de a câștiga alegeri, de a obține la toate tipurile de scrutine la care participă cât mai multe voturi posibile, pentru a avea posibilitatea de a promova valori și idei de dezvoltare a țării. Astfel, indiferent de perioadă, orice partid politic are obiectiv electoral și orice publicitate politică, direct sau indirect, are ca scop final un obiectiv electoral.

Incertitudinea creată de prevederile Regulamentului contestat produc deja efecte prin hotărârile contradictorii adoptate de CEC, multiplele adresări și întrebări din partea partidelor politice referitor la explicarea noțiunilor cuprinse în Regulament, nedumerirea cetățenilor și presei referitor la acțiunile de agitație electorală, efectuate de unele partide politice în afară campaniei electorale.

Confuzia creată prin normele incerte cuprinse în Regulament vine în contradicție cu scopul acestui act, stabilit în pct. 3. Or, CEC, contrar prevederilor Codului electoral și Legii cu privire la publicitate, ca și în situația cu mesaje de interes public, pun accent doar la modalitatea de achitare (ceea ce este important, însă, urmează a fi reglementat separat în Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice) și ignoră totalmente alte aspecte importante.

Reclamantul a menționat că, fiind un partid politic, dispune de dreptul de a participa la alegeri în condițiile legislației electorale, adoptate cu respectarea legii și principiului transparenței procesului decizional. De asemenea, are dreptul de a difuza liber informații despre activitatea sa în condițiile unor norme legale clare și previzibile.

Reclamantul Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională” a solicitat constatarea nulității Regulamentului privind modul de furnizare, distribuie și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1155 din 04 august 2023.

Prin hotărârea din 13 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins acțiunea depusă de Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională”, ca fiind neîntemeiată (f.d. 60, 61-77).

În consolidarea soluției prima instanță a reținut că, anunțul cu privire la elaborarea proiectului de Regulamentului a fost publicat pentru informare pe pagina web oficială a CEC, la 09 februarie 2023, cu stabilirea datelor de contacte a persoanei responsabile de elaborarea și promovarea proiectului. Ulterior, începând cu data de 06 aprilie 2023, CEC a supus consultărilor publice proiectul hotărârii „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de furnizare, distribuie și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public”, proiectul hotărârii și nota informativă fiind publicate pe pagina web oficială, compartimentul „Cadrul normativ”, rubrica „Transparență decizională”, subrubrica „Procesul decizional”, poziția nr. 11 (anul 2023), termenul limită pentru prezentarea propunerilor sau recomandărilor fiind stabilit până la 25 aprilie 2023 inclusiv.

Ulterior, în scopul asigurării participării tuturor părților interesate la procesul de consultare publică (cu posibilitatea înaintării recomandărilor la

proiectul de hotărâre), termenul limită pentru prezentarea propunerilor sau recomandărilor a fost prelungit „până la data de 28 aprilie 2023 inclusiv”.

Totodată, la 07 aprilie 2023, proiectul hotărârii „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public”, proiectul Regulamentului și nota informativă au fost trimise pentru avizare: Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (scrisoarea nr. CEC-8/1887 din 07 aprilie 2023); Cancelariei de Stat (scrisoarea nr. CEC-8/1888 din 07 aprilie 2023); Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (scrisoarea nr. CEC-8/1889 din 07 aprilie 2023); Consiliului Audiovizualului (scrisoarea nr. CEC-8/1890 din 07 aprilie 2023); Consiliului Concurenței (scrisoarea nr. CEC-8/1891 din 07 aprilie 2023); Inspectoratului General al Poliției (scrisoarea nr. CEC-8/1892 din 07 aprilie 2023); Congresului Autorităților Locale din Moldova (scrisoarea nr. CEC-8/1893 din 07 aprilie 2023); Asociației obștești „Promo-LEX” (scrisoarea nr. CEC-8/1894 din 07 aprilie 2023); Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte (scrisoarea nr. CEC-8/1895 din 07 aprilie 2023); Asociației Obștești „Asociația Agențiilor de Publicitate AAPM” (scrisoarea nr. CEC-8/1896 din 07 aprilie 2023); Asociației Presei Independente (scrisoarea nr. CEC-8/1897 din 07 aprilie 2023); partidelor politice înregistrate de către Agenția Servicii Publice la situația din 07 aprilie 2023 (scrisoarea nr. CEC-8/1903 din 07 aprilie 2023).

La fel, proiectul de hotărâre „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public”, proiectul Regulamentului și nota informativă au fost trimise pentru efectuarea expertizei juridice Ministerului Justiției (scrisoarea nr. CEC-8/1898 din 07 aprilie 2023).

Curtea de Apel Chișinău a constatat că, Asociația Obștească „Asociația Agențiilor de Publicitate”, Cancelaria de Stat, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Grupul consultativ de experți privind îmbunătățirea legislației mass-media, constituit pe lângă comisia parlamentară de specialitate și-au prezentat avizele la 25 aprilie 2023 (nr. de intrare CEC-7/4915, CEC-7/4929, CEC-7/4931 și CEC-7/4969); Asociația obștească „Promo-LEX” la 26 aprilie 2023 (nr. de intrare CEC-7/4971); Inspectoratul General al Poliției la 28 aprilie 2023 (nr. de intrare CEC-7/4992); Consiliul Audiovizualului la 3 mai 2023 (nr. de intrare CEC-7/5030); Consiliul Concurenței și Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal la 06 iunie 2023 (nr. de intrare CEC-7/5292 și CEC-7/5298).

Deopotrivă, la 15 mai 2023, Ministerul Justiției a prezentat raportul de expertiză juridică asupra proiectului (nr. de intrare CEC-7/5114).

Însă, avizele asupra proiectului nu au fost prezentate de către Congresul Autorităților Locale din Moldova și partidele politice înregistrate de către Agenția Servicii Publice la situația din 07 aprilie 2023.

Curtea de Apel Chișinău a notat că, toate propunerile înaintate în avizele recepționate au fost incluse în tabelul de sinteză, care împreună cu proiectul hotărârii „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public”, proiectul Regulamentului și nota informativă, la 21 iulie 2023, au fost trimise Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție

(scrisoarea nr. CEC-8/2499 din 21 iulie 2023). Iar, cea din urmă, a prezentat la 26 iulie 2023 raportul de expertiză anticorupție, care a fost înregistrat la CEC sub nr. CEC-7/5726.

Curtea de Apel Chișinău nu a putut accepta argumentul reclamantului, precum că CEC era obligată să remită spre expertiză proiectul Regulamentului și grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare, or, cadrul normativ electoral este destinat tuturor persoanelor, indiferent de forma juridică a acestora, deoarece instituie reguli de conduită în procesele electorale și nu poate fi interpretat ca reglementare aparte a activității de întreprinzător în sensul art. 3 din Legea cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20 iulie 2006.

Prin urmare, proiectul hotărârii CEC cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public nu cade sub incidența altor expertize în condițiile art. 34 din Legea nr.100/2017.

La fel, Curtea de Apel Chișinău nu a reținut argumentul reclamantului, precum că CEC ilegal a introdus 14 puncte de reglementare în variantă aprobată în final, fără a prezenta sinteza și a ajusta nota informativă. Or, potrivit raportului privind procesul de elaborare și consultare publică a proiectului de hotărâre „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public”, din propunerile/recomandările recepționate au fost acceptate în proporție de 51,9%, parțial au fost acceptate 4,9 %, au fost respinse 37,3 % și alte soluții 5,9%.

Astfel, între proiectul de hotărâre „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public” și Regulamentul privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public, aprobat în final prin hotărârea CEC nr. 1155 din 04 august 2023 nu sunt careva divergențe conceptuale, pentru care urma a fi supus unor dezbateri publice suplimentare.

De asemenea, nu a putut fi acceptat nici dezacordul reclamantului cu reglementările aferente mesajelor de interes public, deoarece Capitolul III din Legea cu privire la publicitate nr. 62 din 17 martie 2022 instituie criterii clare de reglementare a statutului juridic al mesajelor de interes public, inclusiv în perioada electorală, iar Regulamentul contestat vine în dezvoltarea celor stabilite de lege.

În opinia instanței de judecată, prevederile pct. 103 și 107 din Regulamentul contestat sunt în conformitate cu prevederile Legii cu privire la publicitate nr. 62 din 17 martie 2022, or, Legea oferă o definiție mai largă a semnificației noțiunii de „mesaj de interes public”, pe când Regulamentul contestat dă o claritate domeniilor ce le-ar conține mesajele de interes public și care vor fi coordonate de Comisia Electorală Centrală.

Deopotrivă, nu au fost acceptate nici argumentele reclamantului vis-a-vis de faptul că noțiunile definite în Regulamentul contestat de „publicitate politică” și „publicitate electorală” nu sunt clare și previzibile, fiind contrare Legii cu privire la publicitate nr. 62 din 17 martie 2022 și Codului electoral. Or, art. 2 din Codul electoral definește aparte noțiunile de „agitație electorală” și „agitație

preelectorală”, iar delimitarea noțiunii de „publicitate politică” și „publicitate electorală” doar clarifică perioadele de timp în care acestea sunt difuzate. Cu atât mai mult că, pct. 20 din Codul bunelor practici în materie electorală stipulează că, în conformitate cu libertatea de exprimare, trebuie să existe prevederi legale care ar garanta tuturor participanților la alegeri accesul minim la posturile audiovizuale în ceea ce privește campania electorală și publicitate electorală.

Așa, Curtea de Apel Chișinău a ajuns la concluzia că noțiunile din Regulamentul contestat sunt suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor. Adoptând Regulamentul contestat, CEC a dezvoltat prevederile cuprinse în Codul electoral și în Legea cu privire la publicitate nr. 62 din 17 martie 2022, în vederea reglementării anumite în domenii expres prevăzute sau delegate de lege.

Prima instanță a ajuns la concluzia că CEC a respectat rigorile de transparență decizională statuate în Legea nr.239/2008 și nu a admis careva încălcări la adoptarea hotărârii nr. 1155 din 04 august 2023 „pentru aprobarea Regulamentului privind modul de furnizare, distribuire și difuzare a publicității politice, electorale și a mesajelor de interes public”. La fel, hotărârea CEC nr. 1155 din 04 august 2023 a fost emisă în limita competenței prevăzute de Lege, este accesibilă și previzibilă, întrunind condiția de a fi „prevăzută de lege”.

În această ordine de idei, Curtea de Apel Chișinău a conchis temeinicia hotărârii CEC nr. 1155 din 04 august 2023 și nu a stabilit careva temeuri ce ar duce la anularea acesteia.

La 16 septembrie 2023, Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională”, reprezentat de avocata Mariana Barașianț, a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice, recurs motivat împotriva hotărârii din 13 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea hotărârii recurate și emiterea unei decizii noi, prin care să fie admisă acțiunea depusă de Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională” (f.d. 84, 85-88 recto-verso).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată.

Prin referința depusă electronic la 19 septembrie 2023, intimata Comisia Electorală Centrală a solicitat declararea recursului depus de Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională”, reprezentat de avocata Mariana Barașianț, împotriva hotărârii din 13 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău ca fiind inadmisibil sau, după caz, respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 95 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022 (în vigoare de la 01 ianuarie 2023), în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

Alineatul 8 al aceluiași articol stipulează că, înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).

Dispozitivul hotărârii Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 13 septembrie 2023. Conform extrasului din poșta electronică cu adresa „marina.samatiuc@justice.md”, dispozitivul hotărârii Curții de Apel Chișinău a fost notificată participanților la proces în mod electronic la 13 septembrie 2023, iar hotărârea motivată la 16 septembrie 2023 (f.d. 78, 79).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă în mod electronic la 16 septembrie 2023 (f.d. 84).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională”, reprezentat de avocata Mariana Barașianț, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

În sensul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de

Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recurs de către Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională”, reprezentat de avocata Mariana Barașianț, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională”, reprezentat de avocata Mariana Barașianț, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către prima instanță, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională”, reprezentat de avocata Mariana Barașianț.

Conform art. 95 alin. (1) și (8), art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral nr. 325/2022, în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Partidul Politic „Mișcarea Alternativa Națională”, reprezentat de avocata Mariana Barașianț, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Aliona Miron

judecătorii

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni